

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/107/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713200714
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713200714.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o deti, A. P., nar. XX.XX.XXXX a maloletú A. P., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, maloletá A. zastúpená opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, deti rodičov U. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., K. XXXX/X, zamestnaná G. P., s.r.o. Q. W. a S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XX, okres N., zamestnaný P. K. W., s.r.o. N., o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19. júna 2013, č. k. 11P/6/2013-47, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19. júna 2013, č. k. 11P/6/2013-47, bolo rozhodnuté tak, že súd zvyšuje otcovi výživné na mal. A. P., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne a na mal. A., nar. 03.09.2002 zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne u oboch od 01.03.2013, ktoré výživné bude zasielať vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Zameškané výživné za obdobie od 01.03.2013 do 30. júna 2013 na mal. A. vo výške 120 eur a na mal. A. za obdobie od 01.03.2013 do 30.06.2013 vo výške 80 eur súd povoľuje otcovi splácať na A. po 10 eur a na A. po 10 eur popri bežnom výživnom, keď prvá splátka je zročná spolu s bežným výživným za nasledujúci mesiac po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade čo i len nezaplatenia jednej splátky s tým, že týmto rozsudkom sa mení rozsudok OS Pov. Bystrica, sp.zn. 8C/112/2011- 27, zo dňa 05.09.2011 v časti o výživnom pre maloleté deti A. a A.. Vo zvyšku súd návrh zamietol.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že matka sa svojim návrhom domáhala zmeny rozhodnutia Okresného súdu v Považskej Bystrici 8C/112/2011-27, zo dňa 05.09.2011 a to tak, že žiadala v časti ohľadne výživného zvýšiť výživné na maloleté deti P. a to na mal. A. zo sumy 100 eur na sumu 150 eur a na mal. A. zo sumy 80 eur na sumu 130 eur mesačne u oboch od 01.02.2013 dôvodiac, že od tejto úpravy výživného sa zmenili pomery na strane detí, ktoré sú vekovo staršie, matka má s nimi zvýšené náklady.

Rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp.zn. 11P/ 6/2013- 17, zo dňa 20.02.2013 súd zvýšil výživné na A. zo sumy 100 eur na sumu 130 eur a na A. zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne od 01.03.2013, pričom vo zvyšku návrh matky zamietol. Proti uvedenému rozsudku podal otec odvolanie a rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne a to uznesením, sp.zn. 6CoP/47/2013-29, zo dňa 14.05.2013 bolo rozhodnutie Okresného súdu v Považskej Bystrici zrušené s tým, že úlohou súdu bude doplniť dokazovanie ohľadne majetkových pomerov rodičov, zmeny pomerov na strane detí, ako i pripojením spisu, ktorý pôvodne určoval výživné.

Okresný súd ďalej uviedol, že doplnil dokazovanie výsluchom matky, otca, opatrovníka, oboznámením sa osobnými, majetkovými pomermi oboch rodičov, oboznámením sa obsahom celého spisu Okresného súdu v Považskej Bystrici 8C/112/2011. Zistil, že výživné bolo naposledy upravované rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp.zn. 8C/112/2011-27, zo dňa 5. septembra 2011, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 13. septembra 2011. Uvedeným rozsudkom bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti na základe dohody rodičov boli uvedeným rozsudkom na čas po rozvode zverené do výchovy a opateru matky, otec bol zviazaný prispievať výživným na maloletú A. sumou 100 eur mesačne a na mal. A. sumou 80 eur mesačne. V uvedenom rozsudku sa konštatuje, že súd vychádzal z príjmu matky 400 eur, z príjmu otca 811 eur. V týchto údajoch súd vychádzal z príjmov rodičov, ktoré boli potvrdené ich zamestnávateľmi.

Nakoľko v uvedenom spise 8C/112/2011 a to v zápisniciach /viď čl. 25-26/ rodičia neuvádzali konkrétne majetkové pomery a majetkové pomery detí, okresný súd ohľadne týchto údajov vypočul k tomuto matku. Matka uviedla, že v dobe poslednej úpravy výživného presne v deň rozvodu, teda rozhodnutia nastúpila mal. A. do prvého ročníka strednej školy. V čase rozvodu ešte nevedela presne určiť všetky výdavky, ktoré s týmto budú súvisieť. V uvedený čas, kedy rozhodoval súd v rámci rozvodového konania úpravy výživného, nechodila na žiadne krúžky, ktoré by musela platiť. Po rozvode v roku 2012 začala žiť so svojim priateľom, ktorý pracoval vo firme Z. N., kde zarábala okolo 600 eur mesačne. V čase podania návrhu o zvýšenie výživného bola v januári 2013, začala A. študovať druhý ročník strednej odbornej školy služieb. Zmenu pomerov videla matka v tom, že začínala byť viac chorá, ako dovtedy, čo matka túto skutočnosť deklarovala aj chorobopisom maloletej, z ktorého má súd za preukázané, že táto často navštevuje svojho lekára. S tým má zvýšené náklady v tom, že antibiotiká stoja 20 eur mesačne, okrem toho dcére zakupuje probiotiká, raz za dva mesiace, pričom jedna dávka na dva mesiace vyjde na 14 eur. V súčasnej dobe študuje odbor kozmetika, s týmto má zvýšené náklady v tom, že chodí na rôzne kurzy a to mikromasáž očného okolia, stál 20 eur, musí zakupovať učebnice, zošity, každý školský rok platí okolo 35-40 eur. Táto čiastka nebola zohľadnená pri výživnom v rámci rozvodového konania, nakoľko v čase rozvodového konania o tejto dávke nevedela a nevedela sa vyjadriť, koľko bude za toto platiť. Tieto všetky výdavky nastali až po rozvode a práve v tom vidí hlavný dôvod zmeny pomerov. Musela jej zakúpiť zdravotnícku obuv, ktorá stála 20 eur, oblečenie 30 eur. V čase rozvodu chodila maloletá na základnú školu, tak tieto výdavky s ňou nemala. Taktiež jej kúpila kozmetický kufrík- 50 eur, ktorý pravidelne dopĺňa. Študuje v N., avšak osemkrát do mesiaca chodí do N. D. na prax, s tým má zvýšené náklady spojené s cestovaním N. N. D., čo stojí 8 eur mesačne. Taktiež sa venuje hasičskému krúžku, kde chodí dvakrát do týždňa do obce K., kde v lete platí 8-10 eur mesačne. V súčasnej dobe jej každý rok platí 50 eur na stužkovú, na ktorú sa takýmto spôsobom skladajú. Platí jej počas praxe obedy- 1,20 za jeden obed. Nosí okuliare, musela jej vybaviť nové okuliare, nakoľko sa jej zvýšili dioptrie. K tomuto matka predložila doklady o zakúpení nových okuliarov, z ktoré má súd za preukázané, že 16.01.2013 matka kúpila okuliare za 45,30 eur. Taktiež jej zakúpila šošovky, nakoľko s okuliarmi má problémy, za ktoré zaplatila 30 eur. Teraz jej zakúpila ďalšie šošovky za 50 eur. Tieto položky matka pred súdom riadne dokladovala. Dcéra sa sama snaží si nájsť si aj brigádu, pričom ju zatiaľ na brigádu nezobrali. V rámci štúdia chodí na rôzne exkurzie, spojené s kozmetikou do T. a do D.. Otec sa s dcérou nestretáva, výživné platí tak, ako bolo určené, 100 eur mesačne. Maloletá A. bola v roku 2011 žiačkou tretieho ročníka základnej školy. V súčasnej dobe ide do piatej triedy základnej školy. Teraz začala navštevovať druhý stupeň základnej školy. S tým bude mať zvýšené náklady, že sa bude učiť jazyky, zakúpila jej okuliare, za čo dala 30 eur. Zistili jej zvýšený cholesterol, v súvislosti s týmto jej zakupuje vitamíny, 14 eur dáva raz za dva mesiace. Na krúžky zatiaľ nechodí. Zmenu pomerov videla v tom, že musela kúpiť okuliare, výživový doplnok. Vzhľadom k tomu, že rastie, kupuje jej aj oblečenie. V roku 2011, teda kedy bolo naposledy upravené výživné, nosila detské topánky, teraz jej noha narástla, kupuje jej väčšie topánky, ako pre dospelého. V čase rozvodu nemala mobil, teraz má mobil, ktorý jej dobíja mesačne za 7 eur.

Okresný súd ďalej zistil, že matka naďalej pracuje vo firme G., podľa potvrdenia zamestnávateľa dosahuje príjem 405,58 eur netto. Spolu s deťmi býva v byte, pričom nájom za byt sa od roku 2011 nezmenil. Výdavky spojené s bytom ju vyjdú na 310 eur. Inú vyživovaciu povinnosť naďalej nemá. Majetok väčšej hodnoty nemá. Je nemajetná. Otec sa stretáva len s mladšou dcérou, na Vianoce, narodeniny, meniny deťom nekupuje nič. Otec okrem maloletých detí naďalej inú vyživovaciu povinnosť nemá. Je ženatý, jeho manželka má termín pôrodu stanovený na 16. júla. Jeho manželka má ešte dve deti, o ktoré sa jej pomáha starať. Manželstvo uzavrel v novembri 2012. Jeho manželka poberá na deti od ich otca 220 eur. Pracuje vo vinárni ako servírka, kde zarobí 300 eur. Žijú v jej byte, ktorý má spolu ešte s

bývalým manželom, BSM ešte zatiaľ s bývalým manželom nemá vysporiadané. Otec naďalej pracuje v K., kde podľa potvrdenia tohto zamestnávateľa dosahuje príjem vo výške 736,11 eur. Má ojazdené auto zn. F.. Potvrdil, že s A. sa nestretáva, s A. sa stretáva tak, ako uviedla matka. Je to preto, že sa nevie dohodnúť s matkou. Nepochybňuje náklady, ktoré uviedla matka, avšak finančné prostriedky, ktoré jej dáva, sú nad rámec týchto jej nákladov a matke ešte z týchto peňazí ostávajú peniaze. Tiež vo svojej výpovedi spochybnil zmenu pomerov na strane detí. Uviedol, že v čase, keď jeho manželka porodí, pôjde na materskú dovolenku. Matka detí spochybnila príjem manželky otca, nakoľko táto pracuje u svojho otca. Opatrovník odporučil výživné upraviť, nakoľko v zápisnici uviedla, že je presvedčená, že náklady sa zvýšili hlavne u staršej dcéry, vzhľadom k zdravotným problémom, taktiež aj vzhľadom k tomu, že je vekovo staršia, vyspelejšia.

Okresný súd poukázal na znenie ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k čiastočnej zmene pomerov na strane maloletých detí a to u staršej dcéry A. v tom, že táto práve v čase poslednej úpravy výživného, kedy súd rozviedol manželstvo jej rodičov, nastúpila do prvého ročníka strednej školy, odbor kozmetička. Podľa názoru okresného súdu práve s týmto má matka zvýšené náklady, ktoré jednoznačne v tomto konaní preukázala. V čase poslednej úpravy výživného sa súd s týmto nezaoberal, resp. nebolo preukázané, aké mali rodičia náklady spojené so štúdiom dcér a s výchovou. Matka až v tomto konaní teda uviedla, aké boli pomery v roku 2011. Nepochybne v porovnaní týchto pomerov roku 2011 a roku 2013 súd dospel k záveru, že sa matke tieto náklady zvýšili v tom, že musí dcéru zakupovať jednak prípravky do školy, taktiež matka hodnoverným spôsobom preukázala, že dcéru zakupuje lieky, ktoré potrebuje v dôsledku toho, že býva často chorá, taktiež dcéru zakúpila okuliare, pričom všetko sa jedná o čiastky, ktoré vzhľadom na príjem matky cca 400 eur nie je schopná bez pomoci druhého rodiča sama zabezpečiť. Štúdiom vznikli náklady spojené s cestovaním na prax do N. D., s platením obedov na praxi. Pri úprave výživného okresný súd dospel k záveru, že bez akýchkoľvek pochyb bolo preukázané, že pomery na strane maloletého dieťaťa sa zmenili. Zmenili sa v tom, že je študentkou 2. ročníka strednej školy, ktorý končí a nastúpi do tretieho ročníka, bude mať 18 rokov a teda pomery dieťaťa, ktoré navštevuje základnú školu a dieťaťa, ktoré navštevuje druhý ročník, poťažmo tretí ročník strednej školy, sú výrazne vyššie. Dieťa chodí na špecializovanú školu, čo matka preukázala a taktiež okresný súd dospel k záveru, že práve tým, že chodí na takúto školu, kde musí chodiť na rôznu prax, zvyšujú sa náklady spojené s výživou. Čo sa týka mladšej dcéry, okresný súd mal za preukázané, že v čase poslednej úpravy výživného bola tretiačka ZŠ. V súčasnej dobe je piatačka, nastúpila teda na druhý stupeň základnej školy. Sama o sebe školská dochádzka v podstate jedného typu školy ešte neznamena automaticky zmenu pomerov. Avšak matka preukázala, že dieťa je staršie, vyspelejšie, aj tejto zakupuje výživový doplnok, čo preukázala potvrdením od lekárky a taktiež táto dcéra nosí okuliare, čo všetko zvyšuje finančnú náročnosť. Na základe týchto skutočností okresný súd dospel k záveru, že opodstatnená čiastka výživného zo strany otca bude u A. 130 eur mesačne, teda zvýšenie o 30 eur mesačne, čo je podľa názoru okresného súdu adekvátne zmene pomerov na strane dieťaťa a 100 eur u A., teda zvýšenie o 20 eur, čo je adekvátne k zmene pomerov na strane A.. Na strane matky okresný súd výraznú zmenu pomerov nezistil. Naďalej zarába cca 400 eur mesačne. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Síce žije s priateľom, ktorý zarába 600 eur, ale tento vyživovaciu povinnosť k jej deťom nemá. Čo sa týka otca, ani u otca nedošlo k výraznej zmene pomerov. Tento sa síce oženil, avšak jeho manželka ešte naďalej pracuje. Je pravdou, že jeho manželka je tehotná, resp. okresný súd nemal pochybnosti o tvrdení otca, že jeho manželka očakáva narodenie dieťaťa, avšak v čase rozhodovania táto skutočnosť nenastala. V prípade, že pôjde na materskú dovolenku, bude mať minimálne pol roka hradené takmer do výšky súčasného platu všetky dávky spojené s narodením dieťaťa. Na základe týchto skutočností teda k zmene pomerov na strane otca nedošlo. Naďalej má v čase rozhodovania len dve vyživovacie povinnosti k týmto deťom. Skutočnosť, že jeho manželka má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, na tieto poberá výživné 220 eur, takže výživa týchto detí je zabezpečená ich biologickým otcom. Na základe týchto skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti jeho rozsudku. Nestotožnil sa s návrhom matky ohľadne výšky zvýšeného výživného. Preto vo zvyšnej časti návrh matky ako neopodstatnený zamietol. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že je možné upraviť výživné tak, ako v pôvodnom rozsudku, od 01.03.2013, teda od doby, od ktorej došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí. Preto upravil výživné od 01.03.2013.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie otec. V odvolaní vytýkal okresnému súdu, že nebral do úvahy skutočnosť, že s manželkou očakávajú narodenie dieťaťa, ktoré sa narodilo dňa 20.07.2013.

Okresný súd sa zaujímal len o jeho priemerný ročný plat a nezaujímal sa o to, ako sa zmenili jeho mesačné náklady, keď sa oženil. V dôsledku narodenia dcéry tiež vzrástli náklady na starostlivosť. Otec poukázal na to, že má náklady v súvislosti s prevádzkou auta, ktoré náklady podľa jeho názoru opodstatňujú zníženie výživného. Otec vyjadril názor o zaujatosti konajúceho sudcu, ktorú zaujatosť odvodzoval od postupu sudcu na pojednávaní, keď nemal možnosť vyjadriť sa a sudca nenapomenul matku, keď otcovi skákala do reči, pričom matku si pozorne vypočul. V závere odvolania otec poukázal na vzťahové okolnosti účastníkov a na vzťah zástupkyne kolízneho opatrovníka s matkou („... je s ňou jedna ruka“).

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka. Vo vyjadrení uviedla, že s rozhodnutím okresného súdu súhlasí. Potvrdila, že žije v spoločnej domácnosti s priateľom. Tento však nemá povinnosť prispievať na ňu a dcéry, je povinný jej prispievať iba na domácnosť a výdavky s ňou spojené. Poprela, že by bránila otcovi v styku s dcérami. V súvislosti s nákladmi otca na auto poukázala na to, že výživné má prednosť pred týmito výdavkami. Podľa jej názoru výživné na dcéry zo strany otca vo výške 180 eur mesačne nie je dostatočné aj s poukazom na výživné 220 eur mesačne na 8 a 5 ročné deti manželky otca. V konaní preukázala výdavky na deti. Poprela, že by na pojednávaní skákala otcovi do reči, pretože sudca ju nenapomenul tak, ako otca. Po skončení pojednávania na chodbe súdu otec začal na ňu slovné útočiť a urážať ju. V závere dodala, že otec okrem výživného dcéram ničím inak neprispieva a nekupuje im ani žiadne darčeky pri príležitosti sviatkov.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť z týchto dôvodov:

Ako vyplýva z podaného odvolania, otec odôvodnil jeho podanie tým, že okresný súd pri posudzovaní návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté sa nedostatočne vyporiadal s okolnosťami, podstatnými pre určenie, či došlo k zmene pomerov účastníkov, odôvodňujúcich zvýšenie výživného a namietal zaujatosť sudcu. S poukazom na dôvody odvolania sa odvolací súd najskôr zaoberal otcom vznesenou námietkou zaujatosti konajúceho sudcu, ako odvolacieho dôvodu.

Z obsahu odvolania vyplýva, že otec odôvodňoval svoju námietku zaujatosti konajúceho sudcu postupom sudcu na pojednávaní.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia odvolací súd dospel k záveru, že otcom uplatnený odvolací dôvod zaujatosti sudcu okresného súdu sa nezakladá na konkrétnej okolnosti, podľa ktorej by mal konajúci sudca nejaký pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom. Preto podľa názoru odvolacieho súdu nie je daný zákonný dôvod na vylúčenie konajúceho sudcu okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí podľa § 14 ods. 1 O.s.p. Keďže otcom uplatnený dôvod zaujatosti sudcu okresného súdu je založený výlučne na okolnostiach, spočívajúcich v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci, ustanovenie § 14 ods. 3 O.s.p. zakazuje odvolaciemu súdu vyvodiť z týchto dôvodov záver o vylúčení konajúceho sudcu okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí. Preto s poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku otca v odvolaní, podľa ktorej vo veci konal a rozhodoval vylúčený (zaujatý) sudca.

V súvislosti s dôvodmi tohto rozhodnutia odvolací súd opätovne považuje za potrebné poukázať na to, že matka sa svojim návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletým, pričom naposledy bola vyživovacia povinnosť otca bola právoplatne upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2011, č. k. 8P/112/2011-77, v rámci súdom schválenej rodičovskej dohody. Na základe návrhu matky bolo teda úlohou okresného súdu posúdiť, či od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým došlo v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine k takej podstatnej zmene pomerov trvalejšieho charakteru, ktorá zmena by odôvodňovala aj zmenu rozhodnutia o jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. V zmysle uvedeného ustanovenia nebolo úlohou okresného súdu nanovo posudzovať vyživovaciu povinnosť otca voči maloletým a tým prakticky revidovať predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom, ktorá revízia je podľa ustálenej súdnej praxe neprípustná.

Pokiaľ ide o pojem „zmena pomerov“ v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine odvolací súd poukazuje na to, že tento pojem nie je naplnený pri každej zmene pomerov, ale musí ísť podstatnú zmenu trvalejšieho charakteru. Z toho dôvodu ustálená súdna prax pri dokazovaní skutkových okolností prípadu sa v súvislosti s posúdením pomerov detí zameriava na ustálenie priemerných mesačných nákladov na uspokojovanie ich potrieb. Okrem toho musí súd ustáliť aj dobu, kedy došlo k takejto zmene pomerov, čo má význam pre určenie doby, od ktorej má podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dôjsť k zmene dohody alebo súdneho rozhodnutia o výživnom.

Odvolací súd považuje tiež za potrebné poukázať na to, že uznesením tunajšieho súdu zo dňa 14.05.2013, č. k. 6CoP/47/2013-29, bol v prejednávanej veci zrušený rozsudok okresného súdu zo dňa 20.02.2013, č. k. 11P/6/2013-17, s pokynom doplniť dokazovanie za účelom riadneho ustálenia skutkového stavu veci pre správne právne posúdenie veci. Podľa názoru odvolacieho súdu sa okresný súd nedôsledne riadil vyslovenými právnymi závermi odvolacieho súdu, ako aj pokynmi na doplnenie dokazovania za účelom správneho zistenia skutkového stavu, potrebného na správnu aplikáciu vyslovených právnych záverov.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na závere o zmene pomerov na strane maloletých oproti dobe predchádzajúcej úpravy výživného. Vychádzal z toho, že deti sú vekovo staršie a od poslednej úpravy výživného došlo k zvýšeniu ich nákladov.

Na základe obsahu odôvodnenia rozsudku okresného súdu odvolací súd konštatuje, že s poukazom na vyššie uvedené úvahy ohľadne pojmu „zmena pomerov“ v odôvodnení rozsudku absentuje, ako okresný súd nominálne ustálil priemerné mesačné výdavky na deti v dobe predchádzajúcej úpravy výživného a ako sa následne aj z časového hľadiska priemerne mesačne vyvíjali tieto náklady. Nominálne ustálenie týchto priemerných mesačných nákladov je pritom podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutným skutkovým podkladom k právnemu posúdeniu, či prípadné zmeny pomerov na strane detí predstavujú zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Keďže v odôvodnení napadnutého rozsudku absentujú konkrétne skutkové zistenia okresného súdu o vývoji nominálnych priemerných mesačných nákladov na deti, je rozsudok okresného súdu z hľadiska správnosti aplikácie ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine nepreskúmateľný.

Podľa názoru odvolacieho súdu je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný aj z hľadiska určenia doby, odkedy súd určil zvýšenie výživného, keď u oboch detí zvýšil výživné zo strany otca od 01.03.2013.

Odvolací súd poukazuje na to, že aj na zvýšenie výživného je potrebné aplikovať ustanovenie § 77 ods. 1 druhá, tretia veta Zákona o rodine, podľa ktorého ustanovenia výživné je možné priznať len od začatia súdneho konania, pričom výživné na maloleté dieťa je možné priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V prejednávanej veci matka podala návrh na zvýšenie výživného dňa 24.01.2013. Keďže v odôvodnení napadnutého rozsudku nie sú uvedené, v ktorom konkrétnom časovom období malo podľa skutkových

zistení okresného súdu dôjsť k podstatným zmenám pomerov u každého z detí, je nepreskúmateľná správnosť aplikácie ustanovenia § 77 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, ak okresný súd zvýšil výživné u oboch detí práve od 01.03.2013, po viac ako jednom mesiaci od začatia konania.

S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu nespĺňa zákonné kritériá, uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., ktorá vada má za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. V súvislosti s týmto záverom odvolací súd poukazuje na ustálenú súdu prax, podľa ktorej konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval procesné príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil rozsudok okresného súdu a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu na ďalšie konanie tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu doplniť dokazovanie podľa § 120 ods. 2 O.s.p. za účelom úplného objasnenia konkrétnych zmien v pomeroch účastníkom, ktoré zistenia sú nevyhnutným skutkovým podkladom pre správne právne posúdenie, či prípadné zistené zmeny sú podstatného a trvalého charakteru, podmieňujúce zmenu výživného v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Zistené zmeny v pomeroch účastníkov bude nevyhnutné ustáliť aj z hľadiska časového, nakoľko nie je vylúčené, aby zistené zmeny mohli nastať i v priebehu konania. Aj na takéto zmeny je potrebné prihliadať a zohľadniť ich pri rozhodovaní o zmene výživného nielen z hľadiska nominálneho, ale aj z hľadiska časového.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .